

Egz. Nr 1

P R O T O K Ó Ł z K O N T R O L I

S T R A Ż Y M I E J S K I E J w P L E S Z E W I E

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o *strażach gminnych* (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 928), Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 roku w *sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich)* (Dz.U. Nr 220, poz. 1733 ze zm.) oraz zgodnie z *Planem kontroli okresowych wielkopolskich straży gminnych (miejskich) na 2018 rok* z dnia 21 listopada 2017 roku zatwierdzonym przez Wojewodę Wielkopolskiego, w dniu 21 czerwca 2018 roku dokonano kontroli Straży Miejskiej w Pleszewie, mającej siedzibę w Pleszewie, (ul. Pl. Kościelny 1, 63-300 Pleszew).

1. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe kontrolującego wraz z numerem imiennego upoważnienia do kontroli:

- asp. szt. Grzegorz Przybył - specjalista Wydziału Ruchu Drogowego KWP w Poznaniu, posiadający *Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli* wykonywania zadań określonych w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o *strażach gminnych* wystawione z upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego, przez Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego WUW w Poznaniu (L.dz. Nr ZK- IX.68.2.10.2018.1);
- mł. asp. Natalia Dziubała - asystent Wydziału Prewencji KWP w Poznaniu, posiadająca *Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli* wykonywania zadań określonych w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o *strażach gminnych* wystawione z upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego, przez Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego WUW w Poznaniu (L.dz. Nr ZK- IX.68.2.10.2018.1).

2. Zakres kontroli.

Kontrola objęła sprawdzenie wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 12 *ustawy o strażach gminnych*, oraz:

- użycia broni palnej oraz środków przymusu bezpośredniego,
- ewidencji, o której mowa w art. 9a ust. 1 *ustawy o strażach gminnych*,
- wyników działań straży,

w oparciu o przepisy niżej wymienionych aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o *strażach gminnych* (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 928).
2. Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o *środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1120).
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2009 r. w *sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich)* (Dz. U. z 2009 r. Nr 220, poz. 1733 ze zm.).
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 r. w *sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności* (Dz. U. z 2009 r., Nr 220, poz. 1722 ze zm.).

5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. z 2003 r., nr 208, poz. 2026 ze zm.).
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych przez strażników gminnych (miejskich) (Dz. U. z 2009 r., nr 220, poz. 1720).
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie sposobu przechowywania i ewidencjonowania środków przymusu bezpośredniego przez strażników gminnych (miejskich) (Dz. U. z 2014 r., poz. 777).
8. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (Dz. U. z 2017 r., poz. 1502).

3. Okres objęty kontrolą.

Kontrola objęła okres od 1 stycznia 2017 roku do dnia kontroli i została przeprowadzona w oparciu o dokumenty służbowe wynikające z aktualnych przepisów i uregulowań prawnych. Na miejsce kontroli wyznaczona została siedziba Straży Miejskiej w Pleszewie mieszcząca się w Pleszewie (ul. Pl. Kościelny 1, 63-300 Pleszew).

4. Przedmiot kontroli. Wyszczególnienie przeprowadzonych czynności kontrolnych.

4. 1. Prezentacja kontrolowanej jednostki. Umundurowanie i wyposażenie.

Straż Miejska w Pleszewie została utworzona na podstawie Pisma ogólnego Nr 4/92 Burmistrza Miasta i Gminy w Pleszewie z dnia 24 kwietnia 1992 roku w sprawie: *utworzenia straży miejskiej* oraz Pisma ogólnego Nr 5/92 Burmistrza Miasta i Gminy w Pleszewie z dnia 21 lipca 1992 roku dotyczącego: *zmiany Pisma ogólnego z dnia 24 kwietnia 1992 roku w sprawie utworzenia straży miejskiej*. Zgodnie z przepisem §5 Pisma ogólnego Nr 4/92, z dniem utworzenia Straży Miejskiej, nadano statut Straży Miejskiej wraz z regulaminem.

Z kolei w dniu 29 maja 2008 roku Rada Miejska w Pleszewie wydała Uchwałę nr XIX/144/2008 w sprawie: *Regulaminu Straży Miejskiej w Pleszewie*. Zgodnie z regulacjami zawartymi w tym regulaminie - straż umiejscowiono w strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy i Miasta w Pleszewie jako Wydział.

Dalej, organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania i zadania Straży Miejskiej w Pleszewie określa zarówno Statut Straży Miejskiej w Pleszewie i Regulamin Straży Miejskiej w Pleszewie stanowiący załącznik do cyt. wyżej Uchwały.

W trakcie kontroli niezbędnych informacji udzielał i dokumentację udostępniał strażnik Jan Lisiecki. Straż Miejska w Pleszewie nie ma wyodrębnionego, a i tym samym obsadzonego stanowiska komendanta Straży. Pismem z dnia 1 lipca 2016 r. Burmistrz Miasta i Gminy w Pleszewie powierzył, do odwołania pełnienie obowiązków Komendanta Straży Miejskiej strażnikowi Janowi Lisieckiemu.

Z kolei przepis art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o *strażach gminnych*, wskazuje, że *strażą kieruje komendant*, co także zostało zawarte w Statucie Straży Miejskiej w Pleszewie zgodnie z §7 ust 1 oraz w Regulaminie Straży Miejskiej w Pleszewie na podstawie §3 ust 1.

Na stanie etatowym Straży Miejskiej w Pleszewie jest, według stanu na dzień kontroli i zgodnie ze Sprawozdaniem, o którym mowa w przepisie §4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2009 roku w sprawie *zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży* (Dz. U. 2017 r., poz. 1502) - czterech strażników, zatrudnionych na 1/2 etatu. Strażnicy ponadto zatrudnieni są na 1/2 etatu w Strefie Płatnego Parkowania.

Zastany w służbie strażnik posiadał mundur i emblematy formacji zgodnie z przepisami §10, §14-15 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lipca 1998 r. w sprawie umundurowania, legitymacji, dystynkcji i znaków identyfikacyjnych strażników gminnych (miejskich) (Dz. U. z 1998 r., Nr 112, poz. 713 ze zm.). Również znak identyfikacyjny formacji i dystynkcje odpowiadały wymogom cyt. wyżej rozporządzenia.

Ustalono, że strażnicy posiadają:

- **legitymacje służbowe**, które odpowiadają obowiązującemu wzorowi, określone w Załączniku Nr 8 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lipca 1998 r. w sprawie umundurowania, legitymacji, dystynkcji i znaków identyfikacyjnych strażników gminnych (miejskich).
- **upoważnienia do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego**, wydane w dniu 15 lutego 2015 roku przez Burmistrza Pana Mariana Adamek. Przedmiotowe upoważnienia zawierają wskazane na zasadzie enumeratywnego wyliczenia, katalogu wykroczeń, za które strażnik jest uprawniony do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego na podstawie Rozporządzenia MSWiA z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego (Dz.U. z 2003 r., Nr 208 poz. 2026 ze zm.) - katalog wykroczeń ujętych w upoważnieniach strażników SM w Pleszewie są nieaktualne i wymagają weryfikacji. Wskazać należy, że przedmiotowe Rozporządzenie od dnia jego wejścia w życie wielokrotnie nowelizowano, w związku z czym niezwykle ważne jest by na bieżąco śledzić i szczegółowo zapoznawać się ze zmianami w tym zakresie, tak by grzywny w drodze mandatu karnego zawsze nakładane były zgodnie z aktualnym katalogiem wykroczeń i uprawnieniem w tym zakresie.
- strażnicy Straży Miejskie w Pleszewie posiadają wydane na podstawie art. 379 ust 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska*, przez Burmistrza Pana Mariana Adamek, **upoważnienia do kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska**.

Dla przypomnienia - ze stanowiska Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (pismo z dnia 15 grudnia 2015 roku, L.dz. DPP-WPP-026-35/2016/AK), w oparciu o przepis art. 379 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.) wynika, że upoważniony funkcjonariusz straży gminnej (miejskiej) ma możliwość samodzielnego wstępu na teren nieruchomości kontrolowanej i dokonania kontroli w zakresie spalania odpadów w paleniskach domowych instalacji centralnego ogrzewania.

- **notatniki służbowe.** Kontrolowani strażnicy posiadają na swoim wyposażeniu notatniki służbowe. Odnotowują w nich podejmowane w trakcie służby czynności. Zakres danych, które winny mieć odzwierciedlenie w prowadzonym i wykorzystywanym w służbie notatniku służbowym wskazuje przepis §6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 roku w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności (Dz. U. z 2009 r., Nr 220, poz. 1722). W szczególności mają w nim być odnotowywane **przypadki legitymowania** osób. Zapisy w tym zakresie winny uwzględniać **każdorazowo** niezbędne dane tj.: **imię (imiona), nazwisko, imiona rodziców, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania lub pobytu osoby legitymowanej; rodzaju dokumentu lub oświadczenia, które stanowiły podstawę do ustalenia tożsamości; czasu, miejsca oraz podstawy faktycznej podjęcia czynności legitymowania.**

W celu weryfikacji zapisów zawartych w notatnikach służbowych dokonano wybiórczego sprawdzenia notatników służbowych:

1. nr legi. 006 wydany dla strażnika Jana Lisieckiego (w prowadzeniu od 02.01.2018r. do nadal);
2. nr legi. 002 wydany dla strażnika Stanisława Łopatki (w prowadzeniu od 02.01.2018r. do nadal);
3. notatnik wydany prawdopodobnie dla strażnika Dominika Rogackiego nie posiadał w dniu kontroli wypełnionej pierwszej strony notatnika;
4. nr legi. 005 wydany dla strażnika Andrzeja Zaustowicza (w prowadzeniu od 02.01.2018r. do nadal).

W poszczególnych przypadkach legitymowania stwierdzono przypadki braku odnotowania **wszystkich tych danych**, o których mowa we wskazanym wyżej przepisie.

Notatniki służbowe są ewidencjonowane i archiwizowane po ich zakończeniu. W tym celu prowadzony jest w Straży Miejskiej w Pleszewie *Rejestr Notatników służbowych* (w prowadzeniu od dnia 2 stycznia 2009 roku, do nadal), z którego wynika, że strażnicy posiadają po jednym notatniku na stanie.

- Strażnicy Straży Miejskiej w Pleszewie wyposażeni zostali w **bloczki mandatowe**. Sprawdzeniu, pod kątem poprawności ich nakładania pod względem merytorycznym i formalnym, poddano bloczki mandatowe o numerach:

- CT 5131361-5131380;
- CT 5131321-5131340;
- CT 5131281-5131300;
- CT 5131301-5131320;

W tej części zwrócić należy uwagę na wypisywanie poszczególnych odcinków zgodnie z dyspozycjami poszczególnych ich formatek. W szczególności dotyczy to ujmowania w sposób prawidłowy: opisu i kwalifikacji prawnej czynu. Dla przykładu:

1. Mandaty karne numer: CT 5131308, CT 5131310 zawierają jedynie kwalifikację prawną wykroczenia, brakuje opisu czynu.
2. W odcinkach CT 5131369, CT 5131323, CT 5131324, CT 5131325, CT 5131284, CT 5131285, CT 5131286, CT 5131290, CT 5131291, CT 5131293 brak jest wskazania kwalifikacji prawnej czynu.
3. Mandaty karne numer: CT 5131361, CT 5131362, CT 5131366, CT 5131329, CT 5131330, CT 5131331, CT 5131333, CT 5131282, CT 5131283, CT 5131288, CT 5131292, CT 5131301, CT 5131304, CT 5131307, CT 131311, CT zawierają niepełną kwalifikację prawną zdarzenia (przepis art. 97 k.w. nie jest przepisem samodzielnym, jest bowiem przepisem blankietowym, odsyłającym do innych przepisów, zatem powinien być uzupełniony o przywołanie właściwej, dopełniającej kwalifikacji prawnej wynikającej z konkretnego naruszenia przepisów ustawy *Prawo o ruchu drogowym*, bądź rozporządzeń wydanych na jego podstawie).

Mandaty zawarte w bloczkach nałożono w zakresie posiadanych uprawnień określonych Rozporządzeniem MSWiA z dnia 17 listopada 2003 roku w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego. Kwoty nałożonych mandatów karnych odpowiadały wykazowi „Wysokość grzywnien nakładanych w drodze mandatu karnego za wybrane rodzaje wykroczeń przez uprawnione organy”, który stanowi Załącznik do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2003 roku w sprawie wysokości grzywnien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń (t.j. Dz. U. 2013, poz. 1624).

W Straży Miejskiej w Pleszewie sporządza się w ramach miesięcznych zestawień *Zestawienie mandatów karnych*, w których odnotowuje się: numer i serie mandatu karnego, datę wystawienia, imię i nazwisko osoby ukaranej i kwotę mandatu.

Zestawienia przekazywane są do Wydziału Finansowego Urzędu Miasta i Gminy w Pleszewie.

- W zakresie **środków przymusu bezpośredniego**, zgodnie z *Ewidencją etatów, wyposażenia...* sporządzoną za rok 2017 strażnicy zostali wyposażeni w kajdanki zakładane na ręce (5 sztuk), pałkę służbową typu Tonfa (5 sztuk) oraz chemiczne środki obojętne w postaci ręcznych miotaczy substancji obojętnych (5 sztuk). Stan rzeczywisty odpowiada stanowi wykazanemu w w/w ewidencji. Wymienione środki przymusu bezpośredniego przechowywane są w pomieszczeniach Straży Miejskiej w Pleszewie, w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osób postronnych. Zatem przechowywanie środków przymusu bezpośredniego odbywa się zgodnie z przepisem §2 Rozporządzenia MSW z dnia 11 czerwca 2014 roku w sprawie sposobu przechowywania i ewidencjonowania środków przymusu bezpośredniego przez strażników gminnych (miejskich) (Dz. U. z 2014, poz. 777).

W Straży Miejskiej w Pleszewie prowadzi się *Książkę ewidencji środków przymusu bezpośredniego* (w prowadzeniu od 4 lipca 2016 roku do nadal).

W tym miejscu należy jednak zwrócić uwagę na przepis §5 ust. 1 cyt. wyżej Rozporządzenia MSW i korespondujący z nim przepis §6 ust. 1 tego zarządzenia, które to przepisy oddzielają (od strony formalnej) ewidencję pałek służbowych, siatek obojętnych i kajdanek od ręcznych miotaczy substancji obojętnych, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w prowadzonej dokumentacji służbowej.

4.2. Ewidencja wyników działań Straży Miejskiej w Pleszewie.

W Straży Miejskiej w Pleszewie nie aktualizuje się na bieżąco danych zawartych w ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działania zgodnie z treścią przepisu §4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2009 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez strażę gminne/miejskie ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (Dz. U. 2017 r., poz. 1502). Zgodnie z w.w. przepisem aktualizacja winna być wykonywana wg stanu na dzień 30 czerwca i 31 grudnia w zakresie określonym załącznikiem do cytowanego wyżej rozporządzenia co nie odpowiada stanowi faktycznemu zastanemu w Straży Miejskiej w Pleszewie w dniu kontroli (w zakresie określonym załącznikiem do cytowanego wyżej rozporządzenia aktualizacja wykonywana jest wg stanu na dzień 31 grudnia).

W 2017 roku Straż Miejska w Pleszewie w zakresie ujawnialności wykroczeń (w tym związanych z ruchem drogowym) osiągnęła następujące wyniki¹:

	Środki wskazane w art. 41 k.w.	Liczba mandatów karnych	Kwota	Liczba wniosków do sądu	Sprawy przekazane innym organom	Razem
Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	214	73	7.750	0	0	287
Wykroczenia ogółem	450	108	9.650	0	0	558

Jak wynika z przedstawionych informacji w 2017 roku strażnicy Straży Miejskiej w Pleszewie ujawnili łącznie 558 czynów zabronionych jako wykroczenie, z czego 287 dotyczyło wykroczeń popełnionych przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji.

Nadto, strażnicy wobec sprawców wykroczeń zastosowali 450 środków oddziaływania wychowawczego, o których mowa w art. 41 k.w., a także nałożyli 108 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 9.650 zł.

4.3. Sposób realizacji czynności służbowych.

¹ Na podstawie *Ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działania straży* za rok 2017

Odnosząc się do realizacji spraw o wykroczenia wskazać należy, iż dobrą praktyką (aczkolwiek nie wynikającą z żadnego przepisu prawnego zobowiązującego straż gminne (miejskie) do prowadzenia określonego typu dokumentacji służbowej) jest prowadzenie przez inne jednostki straży gminnej (miejskiej) województwa wielkopolskiego *Rejestru Spraw o Wykroczenia*, w którym zawarte mają być, co do zasady, informacje dotyczące wszystkich ujawnionych wykroczeń. Dokument taki ma wówczas charakter ewidencyjny w tym aspekcie, że wprowadzane do niego czyny w chronologiczny, łatwy i przejrzysty sposób można zweryfikować i odnaleźć i w miarę potrzeby, pod kątem daty ich popełnienia, kwalifikacji prawnej czynu, ujawnionego sprawcy wykroczenia, a także terminu i sposobu ich zakończenia, w tym także w zakresie ich przekazania do dalszej realizacji innemu podmiotowi (np. Policji).

Dokument w postaci *Rejestru spraw o wykroczenia* (w prowadzeniu od 2 stycznia 2003 roku do nadal) jest prowadzony w Straży Miejskiej w Pleszewie. Ostatni wpis – 2012 rok.

Zgodnie z ustawą o strażach gminnych do zadań straży należy w szczególności ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych, a także czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego - w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym (*vide*: art. 11 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o strażach gminnych). Powyższe znalazło wyraz przede wszystkim w art. 1 cyt. wyżej ustawy, zgodnie z którym straż, pełniąc rolę służebną wobec społeczności lokalnej, może być utworzona na terenie gminy „w celu ochrony porządku prawnego”. Wolą ustawodawcy było zatem powierzenie jej zadań związanych z reakcją na najdrobniejsze nawet naruszenia norm powszechnie obowiązującego prawa. Wobec powyższego, zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 5 ustawy o strażach gminnych strażnik realizując swoje zadania, ma prawo do dokonywania czynności wyjaśniających, kierowania wniosków o ukaranie do sądu, oskarżania przed sądem i wnoszenia środków odwoławczych – w trybie i zakresie określonym w ustawie z dnia 20 maja 1971 roku *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia*. Zgodnie z zasadą określoną w treści przepisu art. 17 §3 k.p.w. strażom gminnym (miejskim) uprawnienia oskarżyciela publicznego przysługują tylko wówczas, gdy w zakresie swego działania, w tym w trakcie prowadzonych czynności wyjaśniających, ujawniły wykroczenie i wystąpiły z wnioskiem o ukaranie. Zatem straż posiada pełne spektrum czynności, które winna podejmować w związku z ujawnieniem /powzięciem informacji o popełnionym/ wykroczenia. To właśnie podejmowanie tych czynności jest warunkiem wypełnienia przez tę formację powierzonych jej ustawowo zadań. Powyższe miało jedynie na celu wykazanie, że każdorazowe powzięcie informacji przez straż gminną (miejską) o wykroczeniu będącym w jej zakresie kompetencyjnym uprawnia i zobowiązuje zarazem tę formację do podjęcia, w trybie przepisu art. 54 k.p.w., prawnie przewidzianych czynności zmierzających do ujawnienia i ukarania sprawcy wykroczenia. Dopiero w innym przypadku – tj. w przypadku stwierdzenia swojej niewłaściwości – informacja w takim zakresie winna być przekazana do dalszej realizacji odpowiednim organom.

W Straży Miejskiej w Pleszewie, prowadzi się *Rejestr Interwencji* (w prowadzeniu od 5 stycznia 2016 r. do nadal), który poddano wybiórczej kontroli i ustalono co następuje:

Z informacji o wykroczeniach zawartych w *Rejestrze Interwencji* np. pod numerem:

- poz. 17 z dnia 17.01.2017 r. „luźno biegający pies”,
- poz. 24 z dnia 23.01.2017 r. „uszkodzony słupek”,
- poz. 44 z dnia 13.02.2017 r. „uszkodzony znak”,
- poz. 21 z dnia 29.01.2018 r. „luźno biegający pies”,
- poz. 36 z dnia 12.02.2018 r. „bezpieczny pies”,
- poz. 59 z dnia 14.03.2018 r. „śmieci w rowie”,

nie wynika czy sprawcy wykroczeń zostali ujawnieni, a dalej w jaki sposób zostali ukarani w związku z popełnieniem zarzucanych im czynów zabronionych (czy wobec nich zostały zastosowane środki oddziaływania wychowawczego, wdrożono postępowanie mandatowe, czy też skierowano wniosek o ukaranie do sądu lub odstąpiono od jego skierowania w związku z wystąpieniem okoliczności, o których mowa w art. 5 §1 k.p.w.).

Zapisy w *Rejestrze interwencji* należy w przedmiotowym zakresie zweryfikować i o ile nie doszło do przedawnienia karalności wykroczenia, o której mowa w art. 45 §1 k.w. – powinny być podjęte i odpowiednio zakończone.

Ponadto dokonano analizy zapisów dokumentacji zawartej w *Rejestrze wykroczeń drogowych ujawnionych przez strażników* (w prowadzeniu do stycznia 2017 r. do nadal) pn. *Wykroczenia z monitoringu, rozliczone 2017*, oraz pn. *Wykroczenia 2018*. - prowadzone w formie segregatora, w których za wykazem (z każdego dnia służby osobna „podteczka”) wypisane są przez strażników ujawnione wykroczenia w ruchu drogowym.

Dalej, z oświadczenia p.o. Komendanta Pana Jana Lisieckiego do właściciela pojazdu wysyłane jest wezwanie (na druku Mp-18 z dnia 21.08.2008r.), a następnie sprawa kończona jest mandatem karnym po ustaleniu kierowcy, bądź wysyłane jest oświadczenie (do właścicieli spoza powiatu pleszewskiego), w celu wskazania kierowcy pojazdu.

W „podteczkach” w ramach prowadzenia jednej sprawy wątpliwości budzi fakt właściwej realizacji czynności wyjaśniających w sprawach o znamionach wykroczeń z uwagi na brak pełnej dokumentacji każdej sprawy. Wg. oświadczenia p.o. Komendanta SM w Pleszewie nie wszystkie wytwarzane dokumenty w sprawie są drukowane i dołączone do materiałów sprawy (np. wezwania, kserokopia mandatu karnego). Warto zatem – dla przejrzystości rzetelności realizowanych spraw (w szczególności zaś spraw, które powinny być prowadzone w trybie i na zasadach określonych w kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia) – wypracować system ewidencjonowania takich spraw i kompletowania całej wytworzonej w związku z tym dokumentacji.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że przesłanki umożliwiające zastosowanie postępowania mandatowego zostały określone w art. 97 §1 k.p.w. W trybie wymienionego przepisu możliwe jest ukaranie sprawcy, gdy:

- **schwytano sprawcę** wykroczenia na gorącym uczynku lub bezpośrednio po popełnieniu wykroczenia,
 - **funkcjonariusz stwierdzi popełnienie wykroczenia naocznie** pod nieobecność sprawcy, a nie zachodzi wątpliwość co do sprawcy czynu,
 - **funkcjonariusz stwierdzi popełnienie wykroczenia za pomocą przyrządu kontrolno – pomiarowego lub urządzenia rejestrującego**, a sprawca nie został schwytyany na gorącym uczynku lub bezpośrednio potem i nie zachodzi wątpliwość co do sprawcy czynu
- w tym także, w razie potrzeby, po przeprowadzeniu w niezbędnym zakresie czynności wyjaśniających, podjętych niezwłocznie po ujawnieniu wykroczenia.

W tym miejscu należy wskazać także, że druk Wezwanie (Mp-18) na drugiej stronie zawiera w objaśnieniu nieaktualne pouczenia – dotyczy pkt 2, gdyż zgodnie z art. 49 §1 kpw *na świadka (...), można nałożyć karę porządkową od 50 do 1.000 złotych, a w razie ponownego niezastosowania się do wezwania od 100 do 1.500 złotych*.

Dalej, Straż Miejska w Pleszewie wobec sprawców wykroczeń – kierujących pojazdami, których nie zastano w miejscu popełnienia wykroczenia – stosuje tzw. żółte kartki tj. druk zawierający informację, o tym, że pojazd pozostawiono w miejscu zabronionym, ostrzegający jednocześnie przed możliwością założenia blokady na koła i zastosowania środków przewidzianych przez prawo.

Ustawa *Kodeks wykroczeń* w art. 41 przewiduje możliwość zastosowania w stosunku do sprawcy czynu, przez podmiot ujawniający wykroczenie, pozakarnych środków reakcji na wykroczenia zwanych środkami oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, zwrócenia uwagi, ostrzeżenia lub innych. Z cytowanego przepisu wyprowadzona została zasada preferencji środków pozakarnych, która sprowadza się do wymogu zareagowania uprawnionego podmiotu na ujawnione wykroczenie, ale niekoniecznie ścigania jego sprawcy. Tak więc strażnik miejski (gminny) nie musi stosować postępowania mandatowego czy też spisywać danych sprawcy w celu wystąpienia do sądu z wnioskiem o jego ukaranie ale może poprzestać na zastosowaniu wymienionych wyżej środków. Nie można jednak uznać aby strażnicy Straży Miejskiej w Pleszewie dopełnili wskazanej w art. 41 k.w. procedury bowiem *żółte kartki* (forma ostrzeżenia) nie były zastosowane wobec ustalonych przez strażników sprawców wykroczeń.

W tym zakresie praktyka stosowana w Straży Miejskiej w Pleszewie powinna zostać zweryfikowana.

W dyspozycji Straży Miejskiej w Pleszewie znajduje się uruchomiony system 20 aktywnych kamer monitoringu miejskiego (2 kamery stacjonarne i 18 kamer obrotowych – wszystkie czynne) będącego w strukturze Urzędu Miasta i Gminy Pleszew. Główny system monitoringu (odtworzenia, obserwowania i zgrywania) znajduje się w Komendzie Powiatowej Policji w Pleszewie, który obsługiwany jest przez pracownika cywilnego SM w Pleszewie (zatrudnionego na cały etat). Jak ustalono pracownik monitoringu, prowadząc obserwację obrazu zdarzeń w miejscach publicznych za pomocą monitoringu miejskiego, dokumentuje ujawnione wykroczenia w *Księżce wydarzeń*. Wskazać należy w tym miejscu, że prowadząc obserwację należy dokumentować **każdy** przejaw naruszenia prawa – nie tylko ten, który mieści się w zakresie działania straży gminnych (miejskich), a informację o jego udokumentowaniu za pomocą systemu kamer monitoringu miasta – przekazać, zgodnie z właściwością odpowiednim służbom celem właściwego zakończenia sprawy. Natomiast w SM w Pleszewie jest możliwość odtwarzania monitoringu, jednak Straż nie dysponuje żadną dokumentacją. W tym miejscu należy wskazać, że w sytuacji realizowania jednak prawa do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych informacja taka winna zostać udokumentowana zgodnie z przepisami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych przez strażników gminnych (miejskich) (Dz. U. z 2009 r., nr 220, poz. 1720).

Dalej, z ustaleń wynika, że zarejestrowany obraz zdarzeń nadpisuje się automatycznie po upływie ponad 30 dni co jest zgodne z §3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych przez straż gminną (miejską) (Dz. U. z 2009 r., nr 220, poz. 1720).

5. Realizacja zadań z zakresu ruchu drogowego.

Zgodnie z założeniami Planu Kontroli Straży Miejskiej w Pleszewie przygotowanego przez Wydział Prewencji KWP w Poznaniu przeprowadzono czynności sprawdzające z zakresu realizacji zadań dotyczących ujawniania wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji.

Straż Miejska w Pleszewie posiada na stanie 1 samochód oznakowany.

W 2017 roku Straż Miejska w Pleszewie osiągnęła następujące wyniki:

	Środki oddziaływania wychowawczego	Ilość mandatów karnych	Kwota	Wnioski do sądu	Sprawy przekazane innym organom	Razem
Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	214	73	7.750	0	0	287
Wykroczenia ogółem	450	108	9.650	0	0	558

W 2017 roku funkcjonariusze straży miejskiej nie usuwali pojazdów z drogi jak również nie używali urządzeń do blokowania kół pojazdów.

W ogólnej liczbie ujawnionych przez funkcjonariuszy straży miejskiej wykroczeń, wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji stanowią 51,4%.

Straż Miejska w Pleszewie współpracuje z Policją na podstawie porozumienia zawartego dnia 31 stycznia 2012 roku, które zostało podpisane pomiędzy ówczesnymi: Burmistrzem Miasta i Gminy Pleszew a Komendantem Powiatowym Policji w Pleszewie.

Cytowane porozumienie reguluje zasady i formy współpracy pomiędzy Policją a Strażą Miejską między innymi w zakresie:

- wymiany informacji o zagrożeniach występujących na terenie miasta w zakresie bezpieczeństwa ludzi i mienia, spokoju i porządku publicznego,
- wspólnego prowadzenia działań porządkowych w celu zapewnienia spokoju i porządku w miejscach zgromadzeń, imprez masowych, artystycznych, rozrywkowych i sportowych,
- organizowania wspólnych służb patrolowych w oparciu o pokrywające się terytorialnie rejony służbowe strażników i dzielnicowych,
- organizowania wspólnych szkoleń oraz ćwiczeń policjantów i strażników.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Pleszewie na podstawie *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lipca 2008 roku w sprawie kontroli ruchu drogowego* posiadają upoważnienia do kontroli ruchu drogowego wydane przez Komendanta Powiatowego Policji w Pleszewie. Na miejscu sprawdzono Upoważnienie nr 06/2008, wydane 12.11.2018 roku dla strażnika Jana Lisieckiego.

Zgodnie z §15 pkt 6 cytowanego wyżej rozporządzenia, strażnicy posiadający upoważnienie do wykonywania kontroli ruchu drogowego podlegają okresowemu przeszkoleniu uzupełniającemu. Przeszkolenie to organizuje przełożony przed upływem 5 lat od ukończenia szkolenia lub poprzedniego przeszkolenia uzupełniającego. Przedmiotowe przeszkolenie winno uwzględniać zmiany wprowadzone w przepisach ruchu drogowego w zakresie objętym upoważnieniem do kontroli ruchu drogowego. Strażnicy pracujący w Straży Miejskiej w Pleszewie posiadają ukończone szkolenie uzupełniające. Szkolenie to przeprowadził w 2013 roku ówczesny Naczelnik Wydziału Ruchu Drogowego KPP w Pleszewie.

Podczas czynności kontrolnych sprawdzono następującą dokumentację:

Rejestr nałożonych mandatów karnych, zawiera dane osób ukaranych mandatami karnymi wpisywanymi chronologicznie co do dnia ukarania oraz numer mandatu karnego i jego wysokość. Rejestr jest prowadzony pod kątem potrzeb Wydziału Finansowego Urzędu Miasta i Gminy w Pleszewie.

- 1) Zestawienie z dnia 13.06.2018r. do 16.06.2018r.:
 - 13.06.2018r. mandat karny 100 złotych nr CT 5131367, ukarany Marek M.,
 - 14.06.2018r. mandat karny 100 złotych nr CT5131368, ukarany Miłosz T.
- 2) Zestawienie z dnia 11.06.2018r. do 12.06.2018r.:
 - 11.06.2018r. mandat karny 100 złotych nr CT 5131333, ukarany Józef P.
- 3) Zestawienie z dnia 04.06.2018r. do 08.06.2018r.:
 - 08.06.2018r. mandat karny 100 złotych nr CT 5131298, ukarana Marzena R.,
 - 08.06.2018r. mandat karny 100 złotych nr CT 5131299, ukarany Paweł T.
- 4) Zestawienie z dnia 28.05.2018r. do 01.06.2018r.:
 - 29.05.2018r. mandat karny 100 złotych nr CT5131295, ukarany Ziemowit G.,
 - 29.05.2018r. mandat karny 100 złotych nr CT 5131296, ukarana Magdalena C.,
 - 30.05.2018r. mandat karny 100 złotych nr CT 5131297, ukarany Bartłomiej K.
- 5) Zestawienie z dnia 21.05.2018r. do 29.05.2018r.:
 - 21.05.2018r. mandat karny 100 złotych nr CT 5131366, ukarany Jacek T.
- 6) Zestawienie z dnia 02.05.2018r.:
 - 02.05.2018r. mandat karny 100 złotych nr CT 5131365, ukarana Katarzyna S.

Rejestr ewidencji kart Prd5/1 L.dz. 1/2016 założony 2 stycznia 2015 roku.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 maja 2012 roku w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego: strażnicy po zakończeniu sprawy poprzez nałożenie grzywny w drodze mandatu karnego lub zakończeniu postępowania przygotowawczego i skierowaniu wniosku o ukaranie do sądu sporządzają karty Prd5/1.

W chwili obecnej sporządzone karty Prd5/1 wpisywane są do wymienionego rejestru i przekazywane do Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie. W rejestr wpisywane są dane ukaranego, data ujawnienia wykroczenia, data sporządzenia karty, numer mandatu karnego oraz w niektórych przypadkach jest podana podstawa prawna ukarania.

W 2018 roku strażnicy sporządzili 23 karty w związku z ujawnionymi wykroczeniami przeciwko bezpieczeństwu porządkowi w komunikacji.

Przykładowe wpisy:

- 1) Data popełnienia wykroczenia 02.01.2018r, data sporządzenia karty 02.01.2018r, mandat karny nr CT 5131309, ukarany Adrian K,
- 2) Data popełnienia wykroczenia 04.01.2018r, data sporządzenia karty 04.01.2018r, mandat karny nr CT 5131357, ukarany Piotr B,
- 3) Data popełnienia wykroczenia 12.02.2018r, data sporządzenia karty 12.02.2018r, mandat karny nr CT 5131292, ukarany Sylwester J,
- 4) Data popełnienia wykroczenia 03.02.2017r, data sporządzenia karty 03.02.2017r, mandat karny nr CT 5131248, ukarany Jan F, art. 97 KW,
- 5) Data popełnienia wykroczenia 06.02.2017r, data sporządzenia karty 06.02.2017r, mandat karny nr CT 5131249, ukarany Rafał L, art. 97 KW,
- 6) Data popełnienia wykroczenia 08.03.2017r, data sporządzenia karty 10.03.2017r, mandat karny nr CT 5131255, ukarany Tomasz K, art. 97 KW,
- 7) Data popełnienia wykroczenia 10.03.2017r, data sporządzenia karty 15.03.2017r, mandat karny nr CT 5131256, ukarany Michał B, art. 97 KW niestosowanie się do znaku B-36,
- 8) Data popełnienia wykroczenia 09.03.2017r, data sporządzenia karty 16.03.2017r, mandat karny nr CT 5131257, ukarana Małgorzata K, art. 97 KW niestosowanie się do znaku B-36.

Data sporządzenia karty jest tożsama z datą ukarania.

Podczas czynności kontrolnych sprawdzono również wpisy dokonane w dostępnych w siedzibie blockach mandatów karnych:

1. w blocku mandatów karnych o numerach CT 5131321 do CT 5131340 mandat karny:
 - CT 5131321 w wysokości 100 złotych został nałożony za niestosowanie się do znaku B-36, art. 92§1 kw.
 - CT 5131322 w wysokości 100 złotych został nałożony za niestosowanie się do znaku B-36, art. 92§1 kw.
 - CT 5131327 w wysokości 100 złotych został nałożony za niestosowanie się do znaku B-36, art. 92§1 kw.
 - CT 5131328 w wysokości 100 złotych został nałożony za niestosowanie się do znaku B-36, art. 92§1 kw.
 - CT 5131329 w wysokości 100 złotych został nałożony za postój na chodniku niezgodnie z warunkami, art. 97 kw.
 - CT 5131331 w wysokości 100 złotych został nałożony za postój w strefie parkowania bez ważnego zezwolenia, art. 97 kw.
2. w blocku mandatów karnych o numerach CT 5131301 do CT 5131320 mandat karny:
 - CT 5131301 w wysokości 100 złotych został nałożony za postój na chodniku niezgodnie z warunkami, art. 97 kw.
 - CT 5131304 w wysokości 100 złotych został nałożony za postój na chodniku niezgodnie z warunkami, art. 97 kw.
 - CT 5131306 w wysokości 100 złotych został nałożony za niestosowanie się do znaku B-36, art. 92§1 kw.
 - CT 5131302 w wysokości 100 złotych został nałożony za niestosowanie się do znaku B-36, art. 92§1 kw.
3. w blocku mandatów karnych o numerach CT 5131281 do CT 5131300 mandat karny:
 - CT 5131281 w wysokości 100 złotych został nałożony za niestosowanie się do znaku B-36, art. 92§1 kw.
 - CT 5131282 w wysokości 100 złotych został nałożony za postój na chodniku niezgodnie z warunkami, art. 97 kw.

- CT 5131283 w wysokości 100 złotych został nałożony za postój na chodniku niezgodnie z warunkami, art. 97 kw.
 - CT 5131287 w wysokości 100 złotych został nałożony za niestosowanie się do znaku B-36, art. 92§1 kw.
4. w bloczku mandatów karnych o numerach CT 5131361 do CT 5131380 mandat karny:
- CT 5131363 w wysokości 100 złotych został nałożony za niestosowanie się do znaku B-36, art. 92§1 kw.
 - CT 5131364 w wysokości 100 złotych został nałożony za niestosowanie się do znaku B-36, art. 92§1 kw.
 - CT 5131365 w wysokości 100 złotych został nałożony za niestosowanie się do znaku B-36, art. 92§1 kw.
 - CT 5131367 w wysokości 100 złotych został nałożony za niestosowanie się do znaku B-36, art. 92§1 kw.
 - CT 5131368 w wysokości 100 złotych został nałożony za niestosowanie się do znaku B-36, art. 92§1 kw.

Wnioski:

- 1) W związku z upływem okresu 5 lat od ukończenia poprzedniego przeszkolenia uzupełniającego należy zorganizować przedmiotowe szkolenie z uwzględnieniem zmian w przepisach ruchu drogowego w zakresie objętym upoważnieniem do kontroli ruchu drogowego.
- 2) Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Pleszewie mandaty karne nakładają zgodnie z:
 - Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2012 roku w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego,
 - Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2003 roku w sprawie wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń.

6. Stwierdzone uchybienia:

W toku przeprowadzonej kontroli stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości, szczegółowo omówione w treści niniejszego protokołu, a w związku z ujawnieniem których zaleca się w szczególności:

1. Odnotowywanie w notatnikach służbowych informacji, o których mowa w przepisie §6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2009 roku *w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności.*
2. Uzupełnienie lub realizację, zgodnie z uprawnieniami wynikającymi z art. 17 §3 k.p.w. i ustawy *o strażach gminnych*, w trybie art. 54 k.p.w. czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, ujawnionych w związku z zakresem swojego działania.
3. Aktualizację upoważnienia do nakładania grzywien w drodze mandatów karnych, tak by katalog wykroczeń odpowiadał zakresowi wykroczeń wskazanych w Rozporządzeniu MSWiA z dnia 15 listopada 2017 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.*
4. *Nakładanie grzywien w drodze mandatów karnych za wykroczenia, w trybie i na zasadach określonych w obowiązujących przepisach prawnych, albowiem ujawniono przypadki naruszenia tych zasad.*
5. Dostosowanie ewidencji kajdanek, pałek służbowych i siatek obezwładniających oraz ręcznych miotaczy substancji obezwładniających do standardów wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 2014 roku *w sprawie sposobu przechowywania i ewidencjonowania środków przymusu bezpośredniego przez strażników gminnych (miejskich).*
6. *W przypadku realizowania prawa do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych założenie i prowadzenie dokumentacji wymaganej przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie sposobu obserwowania i rejestrowania*

przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych przez straż gminną(miejską).

Protokół sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach.

Protokół kontroli doręczono kierownikowi podmiotu kontrolowanego w dniu

.....

Uwagi:

data i podpis kontrolującego:

1. W zakresie punktu Nr 1 – 4.3

ASYSTENT
WYDZIAŁU PREWENCJI
KWP w Poznaniu

Natalla Dziubała
ml. asp. *Natalla Dziubała*

2. W zakresie punktu Nr 5.

SPECJALISTA
WYDZIAŁU RUCHU DROGOWEGO
KWP w Poznaniu

Grzegorz Przybył
asp. szt. *Grzegorz Przybył*

BURMISTRZ

dr Marian Adamek

data i podpis

kierownika podmiotu kontrolowanego
(lub osoby przez niego upoważnionej)

Wyk. w 3 egz.

Egz. Nr 1 – Komendant Straży Miejskiej w Pleszewie/Burmistrz Miasta i Gminy Pleszew;

Egz. Nr 2 – Komendant Wojewódzki Policji w Poznaniu;

Egz. Nr 3 – Wojewoda Wielkopolski.

Kierownik
Wydziału Prawnego
mgr Grzegorz Spychaj

STRAŻ MIEJSKA

Jan Lisiecki
st.insp. *Jan Lisiecki*